

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-791/15-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola Aš, Hlávkova 26, okres Cheb
Sídlo	Hlávkova 26, Aš, 352 01
E-mail právnické osoby	reditel@zshlavkova.cz
IČ	70 976 481
Identifikátor	600 066 347
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Petrem Machem, ředitelem školy
Zřizovatel	Město Aš
Místo inspekční činnosti	Hlávkova 26, Aš
Termín inspekční činnosti	7. – 10. prosince 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Aš, Hlávková 26, okres Cheb (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s kapacitou 630 žáků, činnost školní družiny s kapacitou 90 žáků a činnost školní jídelny-výdejny s kapacitou 250 stravovaných.

Škola vzdělává k datu inspekční činnosti celkem 386 žáků v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola v šestnácti třídách prvního a druhého stupně. V hodnoceném období se počet žáků školy výrazně zvýšil. K datu inspekční činnosti se v běžných třídách základní školy vzdělávalo celkem 44 žáků se zdravotním postižením (s vývojovými poruchami učení a chování, se sluchovým postižením a autismem), se zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) škola realizuje s využitím podpůrných a vyrovnávacích opatření.

Vzdělávání žáků se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem *Moderní výuka*, aktualizované verze s platností od 1. 9. 2015 (dále „ŠVP ZV“), zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“). K datu inspekční činnosti se všichni žáci se zdravotním postižením vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“).

Školní družina (dále „ŠD“) poskytuje k datu inspekční činnosti zájmové vzdělávání 90 žákům školy; kapacita ŠD je naplněna na 100 %. Počet zapsaných žáků se od školního roku 2014/2015 zvýšil. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro školní družinu *Hrajeme si, poznáváme...* (dále „ŠVP ŠD“), platného od 26. 10. 2015. Měsíční úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině činí 170 Kč. Ranní provoz ŠD je od pondělí do pátku od 6:00 hodin do začátku vyučování, odpolední provoz začíná po vyučování a končí v 16:00 hodin.

Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťuje školní jídelna – výdejna, do které se dováží jídlo ze Zařízení školního stravování v Aši. Kapacita školní jídelny - výdejny je naplněna na 83 %. Strávníci si mohou vybrat jídlo ze dvou nabízených druhů. Ve škole je umístěn automat, ve kterém jsou žákům k dispozici bagety, sušenky, tyčinky a převážně slazené nápoje. Škola je zapojena do projektu *Ovoce a zelenina do škol*.

Informace o činnosti školy jsou dostupné ve škole a na webových stránkách <http://www.zshlavkova.cz/>.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola informuje o vzdělávací nabídce způsobem dostupným všem zájemcům i širší veřejnosti. Svoji vzdělávací nabídku inovuje formou aktualizace obsahu vzdělávacích programů na základě analýzy potřeb účastníků vzdělávání, možností a příležitostí školy a záměrů zřizovatele. Koncepční záměry vedení školy se promítají do priorit zaměření školy, důraz je rovněž kladen na postupné zavádění nových metod a forem práce do vzdělávání.

Škola zajišťuje rovné podmínky při přijímání žáků k základnímu i zájmovému vzdělávání. Přijímání k základnímu vzdělávání je v souladu s právními předpisy, ředitel školy přijímá všechny zájemce. Ředitel školy v hodnoceném období povoloval odklad povinné školní docházky v souladu s právními předpisy, tj. na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa; ve dvou případech požadavky právního předpisu nerespektoval v plném rozsahu. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) stanoví lhůtu pro přijetí preventivního opatření. Do školní družiny jsou přijímáni zájemci na

základě přihlášky a uhrazení stanovené úplaty. Jediným kritériem pro přijetí k zájmovému vzdělávání je věk žáků; školní družina je určena přednostně pro žáky prvního stupně.

Mezi priority školy patří rovněž snaha zajistit podmínky pro **vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**. Škola vyhledává žáky ohrožené rizikem neúspěšnosti. V rámci poradenských služeb, jež v této oblasti zajišťují třídní učitelé a výchovný poradce, a ve spolupráci se školskými poradenskými pracovišti zajišťuje diagnostiku vzdělávacích potřeb. Na základě doporučení následně přijímá opatření pro jejich vzdělávání. Patří k nim tvorba individuálních vzdělávacích plánů, poskytování reedukační péče, zajišťování pomoci asistenty pedagoga a individuální pomoc při výuce a přípravě na ni, používání kompenzačních pomůcek aj. Škole se lépe daří realizovat podpůrná opatření v případě žáků s těmi druhy vzdělávacích potřeb, jež se běžně vyskytují (vývojové poruchy učení). Při vzdělávání žáků s více vadami hledá škola účinné postupy pro jejich vzdělávání ve spolupráci se speciálními pracovišti, podpůrná opatření realizuje také v rámci jiné organizace vzdělávání (úprav učebního plánu), atd. Některé nedostatky zjištěné v organizaci podpůrných opatření jsou částečně způsobeny nedostatkem zkušeností, dále viz kapitola *Hodnocení průběhu vzdělávání podle vzdělávacích programů*.

Ředitel školy vydal **školní vzdělávací program pro základní vzdělávání** s motivačním názvem „Moderní výuka“, který inovoval podle požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, platného od 1. 9. 2013. ŠVP ZV není v souladu s RVP ZV, dále viz kapitola *Hodnocení průběhu vzdělávání podle vzdělávacích programů*. ŠVP ŠD neobsahoval všechny náležitosti dané právním předpisem, konkrétně podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V průběhu inspekční činnosti ředitel školy ŠVP ŠD aktualizoval a chybějící náležitosti doplnil. Školní vzdělávací programy jsou umístěny na webových stránkách školy, nikoliv zveřejněny ve škole.

Škola v hodnoceném období aktualizovala vnitřní normy, které upravují její činnost. **Školní řád** obsahuje z hlediska struktury náležitosti požadované právním předpisem. Ve snaze řešit rizikové chování žáků škola definovala ve školním řádu postupy pro ukládání kázeňských opatření a hodnocení chování žáků v podobě, jež překračovala rámec právních předpisů. Jednalo se o záměnu kázeňského opatření a hodnocení chování žáka sníženým stupněm v průběhu klasifikačního období, ustanovení o hodnocení žáka, resp. o uložení kázeňského opatření s přihlédnutím k chování žáka v předchozím klasifikačním období apod. Uvedené nedostatky ředitel školy odstranil v průběhu inspekční činnosti. Vnitřní řád školní družiny a vnitřní řád školní jídelny neobsahovaly náležitosti dané právním předpisem.

Ředitel školy (dále „ředitel“) vykonává svoji činnost od roku 2011, pro její výkon splňuje požadavky stanovené právním předpisem. Řízení je plánovité, systém řízení školy je nastaven v organizačním řádu. Na řízení školy se podílí zástupkyně ředitele pro první stupeň, vedoucí vychovatelka školní družiny, součástí širšího vedení je také výchovný poradce; ten ve školním roce 2015/2016 předává agendu výchovného poradenství a zkušenosti své nástupkyni – výchovné poradkyni. Poradenské služby v rámci primární prevence sociálně patologických jevů zajišťuje školní metodička prevence ve spolupráci s výchovným poradcem. K zajištění dalších specializovaných činností, k nimž patří např. koordinace školních vzdělávacích programů, ředitel konkrétní pracovníky nejmenoval; to se vzhledem k nedostatkům zjištěným v ŠVP ZV v kombinaci s částečně neúčinným kontrolním systémem školy ukazuje jako riziko pro jeho naplňování. Ke slabým stránkám patří také absence řízené metodické pomoci začínajícím pedagogickým pracovníkům a vyučujícím žáků s vysokými nároky na podporu jejich vzdělávání v rámci zajišťování speciálně

pedagogické péče; naopak systémová podpora je zajištěna probíhajícím vzdělávacím asistentů pedagoga.

Ředitel vytváří podmínky pro činnost školské rady a ve vztahu k ní plní všechny povinnosti stanovené právním předpisem. V rámci řízení pedagogických procesů ředitel stanovil plán kontrolní a hospitační činnosti, tato činnost je vykonávána spíše formálně a nahodile. Ve škole pracuje metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise na druhém stupni. Analýza výsledků kontrolní a hospitační činnosti slouží k dalším změnám v práci školy. Metodické orgány jsou spolu s pedagogickou radou poradními orgány vedení školy, na základě jejich podnětů přijímá ředitel opatření ke zlepšení činnosti školy.

Výchovu a vzdělávání zabezpečuje celkem **34 pedagogických pracovníků** včetně ředitele školy (25 učitelů, tři vychovatelky školní družiny: jedna vychovatelka je současně i asistentka pedagoga a šest asistentů pedagoga). Podmínku odborné kvalifikace splňuje 21 učitelů, všechny vychovatelky a jedna asistentka pedagoga. V současné době studují ke splnění kvalifikačních předpokladů tři učitelé a pět asistentů pedagoga; pedagogická pracovníce, jež přebírá postupně agendu výchovného poradenství, získává specializaci studiem pro výchovné poradce. Učitel dějepisu a přírodopisu nemá odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává. Ředitel školy prokázal, že tohoto pedagogického pracovníka zaměstnává v nezbytně nutném rozsahu po dobu nezbytně nutnou.

Motivační složky platu byly vypláceny formou mimořádných odměn, osobní příplatky příznány nebyly.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) je uskutečňováno prostřednictvím akreditovaných vzdělávacích programů. Ředitel školy má vypracovaný plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků. Učitelé rozvíjejí své profesní kompetence na vzdělávacích akcích (např. vzdělávání dle konstruktivistické metody v matematice a splývavého čtení v českém jazyce, vzdělávání v nové legislativě, vzdělávání na využití interaktivní tabule, škola bezpečného internetu, etické dílny).

Škola **hospodaří** s finančními prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu (cca 73 % z celkových výnosů), s vlastními zdroji, mezi něž patří zejména úplata za školní družinu, stravování žáků a zaměstnanců, doplňková činnost (pronájem bytových a nebytových prostor, prodej vlastních výrobků) a s finančními prostředky zřizovatele, které používá především k zajištění provozu školy. Nad rámec rozpočtu škola obdržela v hodnoceném období roku 2013 až 2014 finanční prostředky na rozvojové projekty z prostředků Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“), které byly účelově určené na zajištění výuky dalšího cizího jazyka, na navýšení platů pedagogických pracovníků a pracovníků regionálního školství. Účelově poskytnuté finanční prostředky zřizovatelem škola použila na dofinancování nákladů na školní a závodní stravování a na akce školy v rámci grantů Začínáme aktivní život pro Aš, Rekord a Vyučovací technologie a pedagogické služby. Při škole pracuje Spolek rodičů, který pomáhá při zajišťování vzájemné informovanosti mezi školou a rodiči; finančně pomáhá z příspěvků rodičů pořídit nebo zajistit akce školy (výlety, exkurze, divadlo, olympiády apod.) a dopravu na ně.

Materiální podmínky pro výchovu a vzdělávání jsou na standardní úrovni. Učebny jsou vybaveny funkčním nábytkem, školní nábytek je ve většině učeben přizpůsoben potřebám žáků. Škola obnovovala školní pomůcky, počítače v odborné učebně, dokupovala nábytek do sboroven a kanceláře školy. Pro údržbu pozemků v areálu školy byl zakoupen zahradní traktor a sněhová fréza. Škola využívá pro svou činnost také odborné učebny (chemie,

fyziky, cizích jazyků, cvičnou kuchyňku, dílny), tělocvičnu, školní hřiště, pozemky pro pracovní činnosti žáků. Pro výuku jsou k dispozici interaktivní tabule a dataprojektory.

V hodnoceném období ve škole probíhaly opravy a běžná údržba (oprava elektrorozvodů, malování chodeb a učeben, opravy podlah a krytin, výměna svítidel). Byla dokončena oprava jednoho křídla budovy včetně výměny oken a elektroinstalace, průběžně probíhaly opravy střechy, zateplování půdy, odizolování budovy. V tělocvičně bylo částečně vyměněno obložení stěn, v učebně informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“) bylo modernizováno zařízení. Ve spolupráci se zřizovatelem byla dokončena výstavba multifunkčního hřiště. K zajištění bezpečnosti žáků byla zahájena instalace kamerového systému.

Při zajišťování **bezpečnosti a ochrany zdraví** žáků škola postupuje podle vnitřních předpisů; vede knihu úrazů, vyhotovuje záznamy o úrazu včetně aktualizací a tyto zasílá příslušným orgánům a institucím. Žáci jsou poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví vždy na začátku školního roku, v prvních hodinách výuky v odborných učebnách, před každou akcí konanou mimo budovu školy. Míra úrazovosti je ve srovnání s celostátním indexem nízká.

Ředitel vyhledává a vyhodnocuje rizika spojená s činnostmi a provozem školy. Prohlídkou namátkově vybraných prostor školy (třídy, oddělení školní družiny, tělocvična, odborné učebny, chodby, šatny žáků, sociální zařízení) bylo zjištěno, že některé z nich nejsou pro pobyt žáků i zaměstnanců školy zcela bezpečné. Jedná se zejména o nedostatky zjištěné např. ve stavu schodišť, podlah a obkladových dlaždic; odstraňování těchto nedostatků je plánováno a probíhá průběžně, limitující pro jejich realizaci je zejména stáří budovy a s tím spojená vyšší finanční náročnost oprav či rekonstrukcí. Některé nedostatky, např. uskladnění potravin ve cvičné kuchyňce a umístění nábytku (dřevěných skříní) a krabic včetně uskladnění různých materiálů a pomůcek na chodbách školy, ukazují na nízkou účinnost kontrolního systému.

Škola zajišťuje rovný přístup při přijímání žáků k základnímu a zájmovému vzdělávání i v jeho průběhu. Školní řád po úpravě některých ustanovení je na požadované úrovni, na doplnění vnitřního řádu školní družiny a školní jídelny stanoví ČŠI lhůtu. Ředitel školy přijímá opatření související s plánováním některých dalších činností školy, vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Nedostatečně fungující kontrolní systém představuje riziko pro efektivní organizaci vzdělávání ve škole včetně oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Škola postupně zajišťuje ve spolupráci se zřizovatelem obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek pro realizaci školních vzdělávacích programů. Díky vícezdrojovému financování má škola dostatek finančních prostředků pro realizaci své činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola má jasně formulovanou střednědobou **koncepti rozvoje**, která vychází z místních podmínek a je zapracována do školních vzdělávacích programů. Je zaměřena zejména na aktivní rozvoj komunikačních dovedností v cizích jazycích, znalosti v oblasti ICT a podporu zdravého životního stylu, zejména budováním pozitivního vztahu ke sportu a pohybu vůbec. Tato koncepce se promítá do ŠVP ZV, kde škola navýšila hodinovou dotaci tělesné výchovy a informatiky. Výrazná podpora této koncepce je však vzhledem k naplňování výstupů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) v ostatních oblastech vzdělávání riziková.

Analýzou ŠVP ZV bylo zjištěno, že škola aktualizovala ŠVP ZV v rozsahu změn stanovených RVP ZV s platností od 1. 9. 2013, např. zařazením dalšího cizího jazyka jako povinného předmětu nebo aktualizací učebního plánu. Aktualizace ŠVP ZV reflektuje změny dané RVP ZV. Zároveň však byly v ŠVP ZV zjištěny některé nedostatky; z hlediska struktury chybí poznámky k učebnímu plánu, neboť z konstrukce učebního plánu není např. zřejmé, jakým způsobem škola distribuovala vzdělávací obsah vzdělávacích oblastí Umění a společnost (není dodržena minimální časová dotace pro vzdělávání žáků na druhém stupni), resp. také Člověk a zdraví, resp. vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Chybí podmínky pro dělení tříd a vytváření skupin pro výuku některých předmětů). Také organizace vzdělávání není ve škole na požadované úrovni, konkrétně byly zjištěny rozdíly v hodinové dotaci některých předmětů v rozvrhu hodin pro žáky a v učebním plánu ŠVP ZV pro jednotlivé ročníky a předměty.

Průběh vzdělávání na prvním stupni byl sledován v předmětech český jazyk, matematika, anglický jazyk, prvouka a vlastivěda.

Hodiny byly vedeny odborně a věcně správně, kvalita a efektivita použitých metod se lišila. Základní organizační formou ve většině hodin byla frontální výuka, střídaná s individuální prací žáků. Skupinová práce v hodině vlastivědy nebyla efektivní, při rozdělování žáků do skupin nebyl brán zřetel na to, aby byly skupiny výkonnostně vyrovnané. V hodině prvouky byly rozvíjeny postoje hodnoty žáků, v rámci upevňování pravidel slušného chování byly reflektovány i vztahy mezi žáky ve třídě a jejich vzájemné chování. Vyrovnávací a podpůrná opatření pro žáky se ŠVP byla využita pouze v některých hodinách, přítomnost asistentky pedagoga v jedné hodině nebyla účelná. Efektivní využití didaktické techniky ve většině hodin nebylo pozorováno. Cíl hodiny byl ve všech hodinách splněn. Ve většině hodin chybělo hodnocení hodiny vyučujícím, sebehodnocení ani vzájemné hodnocení se téměř nevyskytlo.

Hodina matematiky a českého jazyka se vyznačovaly promyšleným střídáním vyučovacích metod a forem, jež umožňovaly aktivní účast žáků na výuce. K jejich aktivizaci byla využita skupinová výuka v kombinaci s individuální prací žáků. Žáci pracovali se zájmem, při plnění či řešení úkolů měli příležitost se do výuky zapojit podle svých možností a schopností, resp. uplatnit své znalosti, dovednosti i tvořivou fantazii a vlastní invenci. Zohledňována byla rovněž různá potřeba podpory žáků, v hodině českého jazyka např. promyšleným složením žáků pro skupinovou práci. Při prezentaci výsledků práce (řešení úkolů, domácí přípravy či samostatné práce) vystupovali žáci bez obav, přiměřeně argumentovali či obhajovali svá řešení. Sledovaná výuka vedla k rozvoji klíčových kompetencí žáků, zejména kompetence komunikativní či kompetence k řešení problémů a kompetence k učení. Žáci byli vedeni k vzájemnému hodnocení, aktivně se na něm podíleli. Konstruktivistický styl výuky v hodině matematiky vedl k všestrannému rozvoji matematických schopností žáků včetně argumentace vlastního řešení. Ve výuce literární výchovy byly účelně propojeny všechny tři složky vzdělávacího oboru český jazyk, nabízené činnosti podporovaly rozvoj čtenářské a literární gramotnosti žáků včetně jejich produktivních dovedností (vlastní tvorba veršů).

Sledována byla rovněž jedna vyučovací hodina **nápravné péče** pro žáky se zdravotním postižením, jednalo se o žáky třetího, čtvrtého a pátého ročníku s doporučením ke speciálně pedagogické péči školským poradenským zařízením. Nápravná péče směřovala ke kompenzaci vývojových poruch učení, zejména dyslexie a dysgrafie, a k procvičování zvukové percepce a jemné motoriky. Většina aktivit byla určena všem žákům bez rozdílu jejich zdravotního postižení, v několika případech byly úkoly zadávány individualizovaně, tj. směřovaly cíleně ke kompenzaci poruchy jednotlivých žáků (procvičování motoriky, zvukové percepce); v těchto případech žáci pracovali ve skupinách. Základem byly různé

způsoby práce s textem, např. vyhledávání slov v textu na tabuli (společná vstupní aktivita), individuální samostatná práce s pracovním listem s následným hlasitým čtením, resp. také hláskováním, a poslech s porozuměním včetně dovyprávění přečteného textu. Střídání různých forem práce zohledňovalo zvýšenou potřebu relaxace žáků; žáci pracovali většinou se zájmem. Vyučující poskytovala žákům zpětnou vazbu prostřednictvím slovního hodnocení, v některých případech s využitím formativních prvků.

Průběh vzdělávání na druhém stupni byl sledován v předmětech český jazyk, dějepis, výchova k občanství, matematika a fyzika. Výuka byla vedena odborně a věcně správně, převažuje frontální výuka v kombinaci s individuální prací žáků. Styl výuky na druhém stupni je založen na transmisivním způsobu předávání poznatků (převládá výklad učitele). Hodnocení hodiny proběhlo pouze ze strany učitele, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků se v hodinách nevyskytlo.

V hodině dějepisu byla k výkladu účelně využita didaktická technika (prezentace). Převládá výklad, k ověření pochopení látky bylo využito i řešení problémových úloh. V hodině byla přítomna asistentka pedagoga, jejíž podpora žáků se SVP nebyla účelná.

V hodinách českého jazyka byla sledována jazyková výchova. Převažovala frontální výuka v kombinaci s individuální samostatnou prací žáků. Shodným prvkem obou sledovaných hodin byly převažující slovní projev vyučujících a individuální pomoc jednomu či dvěma žákům s potřebou podpory. Nové učivo bylo formálně zopakováno, následovalo zadání cvičení k samostatnému procvičování (učebnice, pracovní list) a zpětná vazba formou kontroly výsledků samostatné práce žáků vyučujícími jen s minimálním slovním hodnocením. Vyučující slovně deklarují požadavek na aktivní zapojení žáků, reagují však jen jednotlivci. V obou sledovaných hodinách byly vzdělávací cíle vzhledem k rozsahu a náročnosti učiva stanoveny příliš obecně, jejich dosažení žáky tak ve sledovaných hodinách nebylo možné. V obou vyučovacích hodinách byli přítomni žáci s různou potřebou podpory; jednom případě se jednalo o žáka vzdělávaného s podporou asistenta pedagoga; žák pracoval pod vedením asistenta pedagoga na individuálně zadaných úkolech (pracovní listy připravené vyučující předmětu), jež se vztahovaly k učivu, jež ostatní žáci již zvládli. V průběhu vyučovací hodiny nebyla zařazena žádná aktivita, jíž by se žák mohl zúčastnit spolu s ostatními žáky. V jiné vyučovací hodině byl přítomen žák s odlišným mateřským jazykem s téměř nulovou znalostí českého jazyka; žákovi byly pro samostatnou práci zadávány shodné úkoly jako ostatním žákům, tj. bez ohledu na úroveň jeho znalosti českého jazyka.

V hodině výchovy k občanství byla v úvodu zadána k ověřování znalostí a dovedností žáků samostatná práce, během níž byla dvěma žákům s potřebou podpory poskytnuta vyučující individuální pomoc, společná kontrola poskytla žákům zpětnou vazbu k ověření úrovně dosažených znalostí. V průběhu individuálního zkoušení žáka byla žákům zadána samostatná práce – studium textu v učebnici s vymezením pojmů, na které se žáci měli zaměřit. V řízeném rozhovoru se žáky vyučující následně ověřovala porozumění přečteného jen s nepatrnou odezvou ze strany žáků; větší míru porozumění vykazovali žáci až po uvedení názorných příkladů, k nimž vyučující účinně využila mezipředmětové vztahy včetně předpokládaných znalostí žáků z jiných vzdělávacích oborů. K řešení problémově zadaných úkolů žáky a k zaznamenání probraného učiva do žakovských sešitů byla využita didaktická technika (připravený zápis). Ve sledované výuce byli žáci vedeni k rozvíjení čtenářské gramotnosti, komunikativních dovedností a logického myšlení. ČŠI pozitivně hodnotí zohlednění vzdělávacích potřeb žáka při individuálním zkoušení, resp. dodržení doporučení školského poradenského zařízení k upřednostnění ústního projevu žáka před písemným.

V hodině fyziky byly v úvodu ověřeny znalosti z předchozích hodin a na ně bylo navázáno experimentem, který prováděli všichni žáci. Experiment podněcoval aktivní zapojení všech žáků do výuky. Při zpracování výsledků měření bylo využito znalostí a dovedností žáků z matematiky. V hodině byl přítomný žák se SVP, k jehož podpoře byla využita asistentka pedagoga. Podpora dalších žáků se SVP nebyla zaznamenána. Zhodnocení hodiny v závěru bylo provedeno pouze učitelem.

V hodině matematiky byly formou frontální výuky prověřovány dovednosti osvojené v předchozích hodinách. V úvodu byla využita didaktická technika k zopakování znalostí z minulých hodin, při tomto opakování byla pozorována práce s chybou. Podpora žáků se SVP nebyla při hodině zaznamenána.

Žáci se SVP (cca 10 % žáků školy) byli přítomni téměř ve všech sledovaných hodinách. Účinná podpora vzdělávacích potřeb těchto žáků byla sledována ve výuce se zařazením aktivizačních forem práce, např. samostatné práce žáků, při níž vyučující, resp. také asistenti pedagoga poskytovali žákům individuální pomoc. Výraznější individualizace či diferenciacie výuky zaznamenána nebyla. V ojedinělých případech, konkrétně u žáků s více vadami, resp. také při kombinaci smyslové vady a odlišného mateřského jazyka, jež vyžadují významnou podporu v rámci speciálně pedagogické péče, škola zajišťuje podporu dostupnými kompenzačními pomůckami a organizačními opatřeními, k nimž kromě podpory asistenta pedagoga patří také úprava učebního plánu, tj. jiná organizace vzdělávání s náhradou za uvolnění z výuky předmětu cizí jazyk, resp. další cizí jazyk; tato náhrada je poskytována v rozsahu časové dotace nahrazovaných předmětů, není však obsahově specifikována ani vedena učiteli, nýbrž asistenty pedagoga. K odstranění nedostatku stanoví ČŠI lhůtu.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá v souladu se ŠVP ŠD. Formou různorodých zájmových, odpočinkových a rekreačních činností jsou účelně rozvíjeny klíčové kompetence žáků v návaznosti na základní vzdělávání. Do pravidelných aktivit zařazují vychovatelky častý pobyt na školním hřišti a tematické vycházky do okolí školy a do přírody. Ve školní družině byly sledovány aktuálně zaměřené výtvarné činnosti; výrobky či výtvary žáků jsou prezentovány v prostorách školní budovy a mají vysokou estetickou hodnotu. Při sledovaných činnostech byla pozorována aktivní účast všech žáků, interakce mezi vychovatelkami a žáky byla založena na kladné motivaci a vhodné komunikaci.

Škola spolupracuje při naplňování cílů vzdělávání s partnery, mezi které patří Město Aš, Policie ČR, Záchraná služba, hasičský sbor města a městská knihovna. Ve spolupráci s partnery škola cíleně rozvíjí aktivity zaměřené na sociální, občanský a osobnostní rozvoj žáků. Škola přijímá opatření na podporu vytváření kvalitních vrstevnických vztahů, v rámci možností organizuje lyžařské zájezdy, exkurze, případně tematicky zaměřené školní výlety. Škola se aktivně zapojila do projektů zaměřených na zahraniční spolupráci, spolupracuje se školami v německých městech Mylau a Plavno. Ve spolupráci se školou v Mylau organizuje výměnné pobyty žáků, se školou v Plavně pořádá vzájemné návštěvy. Díky účasti v projektu Výzva 56 škola zorganizovala výjezd žáků do Londýna. Každý rok pořádá škola vánoční nebo velikonoční jarmarky. Žáci školy se aktivně zúčastňují kulturních akcí pořádaných městem, škola organizuje vystoupení žáků v Domově seniorů. Nedílnou součástí výchovné práce jsou doplňkové akce – besedy, koncerty, výtvarné dílny nebo filmová a divadelní představení.

Na doplnění a odstranění nedostatků ŠVP ZV stanoví ČŠI lhůtu. Nedostatky zjištěné v organizaci základního vzdělávání jsou odstranitelné ve stanovené lhůtě; organizace zájmového vzdělávání je na požadované úrovni. Škola do vzdělávání žáků na prvním stupni postupně zavádí nové metody a formy práce s cílem aktivizovat žáky a eliminovat riziko neúspěchu; tyto formy a metody práce jsou účinné také při vzdělávání žáků

s potřebou podpory. Ve sledované výuce žáků druhého stupně byly použité metody a formy práce až na výjimky méně účinné, chyběla větší míra diferenciací a individualizace výuky ve vztahu ke vzdělávacím potřebám žáků. ČŠI pozitivně hodnotí poskytování speciálně pedagogické péče žákům s vývojovými poruchami učení (nápravná péče), při její organizaci je však žádoucí postupovat v souladu s platnými právními předpisy. Vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky byla většinou vstřícná. Naplňování cílů vzdělávání škola podporuje organizací dalších aktivit, pro jejich zajištění účinně spolupracuje s partnery.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola **vede dokumentaci** podle povahy své činnosti; třídní knihy obsahují průkazné údaje o průběhu vzdělávání s výjimkou údajů o průběhu vzdělávání dvou žáků druhého stupně po dobu náhradního způsobu vzdělávání, jedná se o žáky uvolněné z výuky cizího jazyka a dalšího cizího jazyka; průkazné údaje o průběhu vzdělávání rovněž nejsou vedeny u žáků prvního stupně, účastníků reedukační péče (speciálně pedagogické péče), v třídních knihách jejich kmenových tříd nejsou zaznamenány údaje o jejich nepřítomnosti v hodinách povinného předmětu. Přehledy výchovné práce ve ŠD jsou vedeny na požadované úrovni. Školní matriku (údaje o žácích) vede škola v listinné i elektronické podobě. Výsledky vzdělávání eviduje ve školní matrice a zveřejňuje ve výroční zprávě o činnosti školy.

Škola identifikuje žáky ohrožené školní neúspěšností, v případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přijímá systémová opatření. Na podporu žáků s odlišným mateřským jazykem a malou znalostí vyučovacího jazyka, jedná se o žáky druhého stupně, nemá škola stanovenou strategii; aktuálně je žákům doporučován kurz českého jazyka organizovaný zřizovatelem školy. Podíl žáků s celkovým hodnocením na vysvědčení *prospěl s vyznamenáním* a *prospěl* se ve sledovaném období výrazně neměnil. Přibližně 70 % žáků prvního stupně prospívá s vyznamenáním, na druhém stupni se jedná o 20 % žáků. Celkového hodnocení prospěl/prospěla dosahuje cca 20 % žáků na prvním a 70 % žáků na druhém stupni. Počet neprospívajících se pohybuje kolem 10 %. Škola sleduje jako významné ukazatele přípravu žáků na vyučování, vzájemné vztahy žáků (školní klima) a školní docházku žáků; při řešení rizikového chování žáků používá dvojstupňový systém komunikace se žáky, resp. také zákonnými zástupci (jednání s třídním učitelem, výchovnou komisí) a přijímá opatření, jež jsou v případě vstřícného přístupu zákonných zástupců většinou účinná. V případech opakovaného rizikového chování žáků (opakovaná neomluvená nepřítomnost ve škole, šikana) škola spolupracuje s příslušnými orgány (Policie ČR, odbor sociální péče, městský úřad).

Škola **průběžně sleduje míru úspěšnosti žáků**. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků využívá i jiné než interní zdroje. Žáci pátých, sedmých a devátých tříd se pravidelně účastní testování nástroji externího hodnocení z českého jazyka, anglického a německého jazyka, matematiky a obecně studijních předpokladů (testy komerční organizace). O hodnocení výsledků vzdělávání žáků v průběhu klasifikačního období jsou zákonní zástupci žáků informováni prostřednictvím žákovské knížky a elektronického informačního systému. S hodnocením v prvním a třetím čtvrtletí jsou rodiče seznamováni na třídních schůzkách. Výsledky vzdělávání žáků škola vyhodnocuje při pravidelných jednáních pedagogické rady, v rámci práce školního preventivního týmu a výchovného poradenství. Vedení školy se zjištěnými vzdělávacími výsledky zabývá.

Škola sleduje a vyhodnocuje **úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání**. V posledním uzavřeném školním roce téměř jedna třetina odcházejících žáků ukončila povinnou školní docházku v nižším než devátém ročníku (devět z 32). V rámci kariérového poradenství škola

věnuje pozornost všem vycházejícím žákům (konzultace se žáky, zákonnými zástupci, testování profesní profílace žáků). Většina žáků v hodnoceném období pokračovala po splnění povinné školní docházky ve vzdělávání ve středních školách, přibližně jedna desetina vycházejících žáků ukončuje svoji vzdělávací dráhu splněním povinné školní docházky. Škola identifikuje na základě vlastního hodnocení několik příčin; k nejdůležitějším patří nízké vzdělávací ambice žáků ze sociálně slabých rodin a vysoká finanční náročnost dalšího vzdělávání žáků ve středních školách mimo místo bydliště žáků. V případě zájmu žáků ukončujících povinnou školní docházku v nižším než devátém ročníku ředitel školy povoluje po posouzení dosavadních výsledků vzdělávání pokračování ve vzdělávání. Ve školním roce 2014/2015 se jednalo o jednoho žáka, ve školním roce 2015/2016 o tři žáky.

Škola zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů podle plánu primární prevence; témata prevence jsou součástí vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů, besed a přednášek s odborníky a školních projektů (např. jak se chránit v nebezpečných situacích), jejichž prostřednictvím škola také realizuje průřezová témata. V rámci prevence škola usiluje o zlepšení komunikace se žáky, ve škole pracuje školní preventivní tým složený ze žáků druhého stupně, o vytváření příležitostí k zažití úspěchu pro každého žáka (nabídkou volnočasových aktivit se sportovním i uměleckým zaměřením). Prioritou je také budování pozitivních vztahů se zákonnými zástupci, např. prostřednictvím dnů otevřených dveří, společných akcí, prezentačních akcí školy (vánoční a velikonoční dílny, společné výlety s rodiči apod.).

Škola podporuje účast žáků v olympiádách a sportovních soutěžích. Ve sportovních soutěžích dosahují žáci školy pravidelně velmi dobrých umístění.

Škola sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků. K hodnocení používá vlastní a externí zdroje zjišťování. Škola poskytuje žákům se SVP podporu. Škola sleduje úspěšnost svých žáků při ukončování vzdělávání, přijímá účinná opatření, kterými umožňují dosáhnout stupně základního vzdělání téměř všem žákům školy. Škola aktivně spolupracuje s relevantními partnery, zapojuje se do projektů, spolupracuje se základními a středními školami v kraji.

Závěry

- a) Mezi **silné stránky školy** patří zaměření na posílení výchovy ke zdravému životnímu stylu. Výrazným pozitivem je promyšlené zařazení moderních způsobů výuky na prvním stupni (metoda splyvavého čtení, konstruktivistický styl výuky v matematice). Škola vyhledává žáky ohrožené školní neúspěšností, v rámci výchovného poradenství a ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními přijímá a realizuje opatření na jejich podporu, např. poskytováním specificky zaměřené nápravné péče. Systém prevence sociálně patologických jevů je funkční, stejně jako nastavený systém kariérového poradenství. Priority DVPP jsou voleny ve vazbě na potřeby školy i pedagogických pracovníků (aktuálně vzdělávání asistentů pedagoga), jejich zapojení do DVPP je účelné. Ředitel aktivně zapojuje školu do rozvojových projektů MŠMT a do projektů hrazených z prostředků Evropských sociálních fondů. Škola se výrazně zapojuje do života obce. Přínosná je úzká spolupráce se zřizovatelem.
- b) Nedostatky zjištěné ve školním řádu ve vztahu k postupům školy při ukládání kázeňských opatření a hodnocení chování žáků, byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Ředitel školy rovněž v průběhu inspekční činnosti přijal opatření a uvedl do

souladu rozvrh hodin pro vzdělávání žáků devátého ročníku s učebním plánem ve školním vzdělávacím programu.

- c) Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání není zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Vnitřní řád školní jídelny a vnitřní řád školní družiny neobsahují všechny náležitosti stanovené právním předpisem.

- d) Hodinová dotace některých vyučovacích předmětů v aktuálně realizovaném rozvrhu hodin není v souladu s učebním plánem v platném školním vzdělávacím programu.

Organizace vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (nápravná péče pro žáky prvního stupně, úprava organizace vzdělávání v případě uvolnění žáka se speciálními vzdělávacími potřebami z výuky předmětu) a v souvislosti s tím vedená dokumentace o průběhu vzdělávání není v souladu s právním předpisem.

Při odložení povinné školní docházky dvěma žákům nepostupoval ředitel školy podle právního předpisu.

- e) K slabým stránkám školy patří nízká účinnost kontrolních mechanismů, resp. absence kontroly v některých oblastech činnosti školy, jak vyplývá z nedostatků zjištěných při inspekční činnosti.

- f) ČŠI doporučuje:

- analyzovat nastavené systémy řízení pedagogického procesu ve vazbě na zjištěné nedostatky s cílem zajistit účinnou, např. víceúrovňovou kontrolu činností;
- delegovat v rámci výkonu specializovaných činností kompetence na konkrétní pedagogické pracovníky školy s cílem zajistit kvalitu jejich poskytování a účinnost kontrolního systému školy;
- zajistit metodické vedení začínajícím pedagogickým pracovníkům;
- analyzovat metody a formy práce se žáky ve výuce druhého stupně z hlediska jejich účinnosti, včetně podpůrných opatření a postupů uplatňovaných ve výuce se zaměřením na vzdělávání žáků s různou potřebou podpory;
- definovat strategie na podporu vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem, resp. s nízkou úrovní znalosti vyučovacím jazyka, např. s využitím odůvodněných případů pro nezařazení dalšího cizího jazyka, viz RVP ZV 2013.
- při zajišťování podpory žáků s více vadami zajistit pro pedagogické pracovníky školy metodické vedení dostupnými odborníky z oboru speciální pedagogiky, např. v rámci spolupráce se školami v místě.

- g) V roce 2011 nastoupil do funkce nový ředitel školy. Škola aktualizovala své dokumenty na základě legislativních změn, plánovaných cílů a aktivit. Ve škole se zvýšil počet kvalifikovaných pracovníků. V areálu školy bylo vybudováno multifunkční hřiště. Materiální podmínky školy se výrazně zlepšily.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- **do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. c) a zaslání zprávy o odstranění,**

- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. d) a zaslání zprávy o prevenci,
- do 31. srpna 2016 přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.k@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané Městem Aš dne 17. 12. 2008 včetně příloh a dodatků;
2. Rozhodnutí vydané Krajským úřadem Karlovarského kraje ve věci změny v údajích zapsaných ve školském rejstříku čj. 4851/SK/15, s účinností od 1. 9. 2015, ze dne 12. 5. 2015;
3. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Městem Aš dne 5. 4. 2011, s účinností od 1. 7. 2011;
4. Potvrzení ve funkci ze dne 8. 7. 2014, s účinností od 1. 8. 2014 na dobu určitou 6 let;
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. 11. 2015;
6. Organizační řád školy – Vnitřní řád školní jídelny – příloha č. 2 s platností a účinností od 16. 4. 2013 včetně aktualizaci s účinností od 1. 11. 2015;
7. Plán školy pro školní rok 2014/2015;
8. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2013/2014, 2014/2015;
9. Kniha účetnictví, účetní rozvrh, účetní závěrka 2013, 2014, rozpočet neinvestičních nákladů 2015;
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy a školského zařízení (dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovní smlouvy, platové výměry, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání zaměstnanců, osvědčení o absolvování kurzů v rámci školení a vzdělávání, pracovní náplně);
11. Hospodářská a účetní evidence školního stravování za školní rok 2015/2016;
12. Kniha úrazů vedená od školního roku 13. 1. 1997;
13. Řády odborných učeben (laboratoř, chemie, fyzika, dílny, cvičná kuchyňka, pěstitelských prací, pro školní pozemek, školní hřiště apod.);
14. Traumatologický plán ze dne 1. 9. 2011;
15. Identifikace a hodnocení úrazového a zdravotního ohrožení žáků ze dne 1. 9. 2011, poslední aktualizace ze dne 4. 9. 2015;
16. Školní preventivní program pro školní rok 2015/2016, k datu inspekční činnosti;
17. Třídní knihy vedené ve školním roce 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
18. Protokoly o konání komisionálních zkoušek ve školním roce 2013/2014, 2014/2015;
19. Plán kontrolní činnosti pro 1. a 2. pololetí 2015/2016 bez datace;

20. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Moderní výuka* s platností od 1. 9. 2015;
21. Rozvrhy tříd platné ve školním roce 2014/2015 k datu inspekční činnosti;
22. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
23. Výstupy externích testování realizovaných v roce 2014, 2015;
24. Zahajovací výkazy základní školy podle stavu k 30. 9. 2013, 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015;
25. Zahajovací výkazy školských zařízení podle stavu k 31. 10. 2013, 31. 10. 2014 a 31. 10. 2015;
26. Protokoly o komisionálních zkouškách konaných ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015;
27. Záznamy z předmětových komisí vedené ve školním roce 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
28. Doklady o přijímání žáků ke vzdělávání ve školním roce 2014/2015, 2015/2016;
29. Školní matrika vedená ve školním roce 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti;
30. Školní vzdělávací program školní družiny *Hrajeme si, poznáváme...*, s platností od 26. 10. 2015;
31. Školní řád, s platností od 1. 11. 2015, včetně aktualizace, s platností od 12. 12. 2015;
32. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 11. 2015;
33. Přehledy výchovně vzdělávací práce za školní roky 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016;
34. Zápisové lístky do školní družiny pro školní rok 2015/2016;
35. Dokumentace výchovného poradce vedená k datu inspekční činnosti;
36. Dokumentace metodiků prevence vedená k datu inspekční činnosti;
37. Evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená k datu inspekční činnosti.

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka

Mgr. Marta Pincová v. r.

Mgr. Milena Jišová, školní inspektorka

Mgr. Milena Jišová v. r.

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

Mgr. Eva Nováková v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech 8. ledna 2016

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Petr Mach, ředitel školy

Mgr. Petr Mach v. r.

V Aši 14. ledna 2016